För att komma in på uppställningsplatsen måste Andreas stoppa trafiken på Karlavägen. Både den fordonsburna och den självgående. Snön gör att han behöver ett antal försök på sig för att få den lastbilsmonterade mobilkranen i rätt position.

Höglyftande Volvo FM för city

Edins Kranar i Järfälla är bland de första i landet att ta in tyska Klaas K2500 ”höglyftare” i sin vagnpark. Byggd på en Volvo FM380 och med en räckvidd på 58 meter är den som klippt och skuren för att arbeta över takåsarna i centrala Stockholm. Trailer följde med chauffören Andreas Appelgren på ett typiskt uppdrag.

Av **Ralph Andersson** (text & foto)

Förmiddagens arbetslag bestod av hjälpredan, radiomannen och kopplaren Jimmie Bennby samt lastbilschauffören tillika kranoperatören Andreas Appelgren.

I egenskap av radioman och kopplare är Jimmie Andreas ögon och förlängda arm på balkongen där Big Bag-säckarna placerats. Med flera års erfarenhet som kranbilsförare kan Andreas lita både på Jimmies instruktioner och handhavande.

Under takåsarna på en av huvudstadens centrala adresser renoveras en lägenhet med anledning av ägarbyte.

Stockholm ligger inbäddat i ett djupt snötäcke en tidig morgon i mitten av januari.

Under takåsarna på en av huvudstadens centrala adresser renoveras en lägenhet med anledning av ägarbyte.

På balkongen, som vetter mot innergården sex trappor upp, står ett antal Big Bags storlek medium fyllda med kasserat inredningsmaterial. Varje säck ungefär dubbelt så omfångsrik som den garderobsstora hissen.

En omöjlig ekvation.

Men en lösning finns. Hos Edins Kranar i Järfälla.

Några av de nyare fordonen i företagets vagnpark är två höglyftande Klaas K2500. De lätta mobilkranarna monterade på lastbilschassin har en räckvidd på 58 meter och är som klippta och skurna för att nå Stockholms innergårdar utifrån. Tack vare sin låga vikt på 25,5 ton får de dessutom köras på BK2-vägar.

När 37-årige Andreas Appelgren från Täby anländer till adressen på Karlavägen i centrala Stockholm med sin K2500 byggd på en Volvo FM380 är det inte första gången han kommer till platsen. Renoveringen av lägenheten har pågått ett tag och han har varit här ett antal gånger redan.

– Ofta finns det material både att lyfta upp och ner samtidigt, men denna gång är det bara beställt att lyfta ner material, säger Andreas.

Han ska ställa upp sin kranbil på en liten öppen plats intill fastigheten och för att ta sig in dit behöver Andreas stoppa upp ➧

Med en bomhöjd på 36 meter och ytterligare 20-talet meter jibb på ett så pass lätt chassi som en treaxlig Volvo FM380 blir kranarbetet både spektakulärt och imponerande. I denna uppställning har Klaas K2500 en lyftkapacitet på 1.000 kilo.

För att få en stabil grund att stå på behöver det skottas och sandas innan stödbensplattor läggs på plats. Sparrar läggs under de främre stödbenen för att jämna ut uppställningsplatsens lutning.

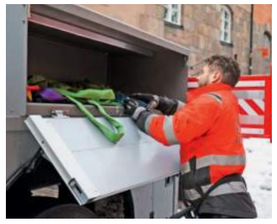

Bortsett från utrymmen till egen lyftutrustning saknar byggnationen lastkapacitet. Tillåten lastvikt stannar på blygsamma 1,8 ton och Volvon har inte heller tillåtelse att frakta gods.

Medan Andreas och Jimmie etablerar Klaas-kranen svärmar lastbilstrafiken förbi på Karlavägen. En och annan distributionsbil stannar till för leverans till butiker i kvarteret.

Klaasen är konfigurerad så att den inte kan lyfta om inte lastbilens alla hjul hänger i luften.

morgontrafiken på Karlavägen en stund. Trafikanterna verkar vara vana vid tillfälliga stopp för någon irritation märks inte av.

I den bästa av världar hade platsen Andreas ska ställa upp sin lastbil på varit fri från snö men nu måste han ta sats med lastbilen genom snömassorna.

Med stressade stadsbor fokuserade på sociala medier hellre än en framrusande 25 ton tung lastbil i verkliga livet gäller det att vara vaken och observant.

Som tur är har Andreas hjälp av kollegan Jimmie Bennby som är på plats för att assistera. Bland annat då med att styra undan alltför närgångna personer.

Till slut är i alla fall Andreas nöjd med placeringen och arbetet med att göra i ordning lastbilen för dagens lyft påbörjas. Platsen den står på lutar rejält så först gäller det att få lastbilen att stå stadigt i våg på stödbenen.

– Klaasen är konfigurerad så att den inte kan lyfta om inte lastbilens alla hjul hänger i luften, förklarar Andreas.

För att få en stabil grund skottar Andreas och Jimmie rent under stödbenen och sandar marken innan stödbensplattorna läggs ut. För att jämna ut lutningen läggs även kraftiga träblock, så kallade sparrar, under de främre stödbenen. När allt är klart svävar lastbilens front gott och väl metern upp i luften medan bakhjulen bara precis lämnat markplan. Det har blivit dags att resa kranen.

K2500 är Klaas toppmodell. Räckvidden i förhållande till den låga vikten grundar sig i en krankonstruktion i aluminium vilket är något man lanserade 1993. Med fullt utskjuten bom och jibb ligger total maxhöjd på Edins ekipage på 58 meter. Men ett viktigare mått är krokhöjden på drygt 56 meter. Klaasen lyfter godset med vinsch och höna plus krok ”stjäl” räckvidd.

Dagens arbete är ett lämpligt scenario för kranen. Med en lätt snedställd bom rest till 35 meter går den fri från takåsen med råge och med en drygt 20 meter lång jibb blir den horisontella räckvidden uppemot 25 meter.

Med en sådan uppställning har kranen en lyftkapacitet på ett ton i yttersta läge. Byggavfall i en Big Bag på en kubik har en beräknad vikt på mellan 400 och 700 kilo så Andreas har några hundra kilo till godo.

För att komma in på uppställningsplatsen plockades skyltar och andra hindrande objekt undan. När det är dags att lämna platsen måste allt återställas så som det hittades.

Maximal höjd på Klaas-kranen i Edins utförande är 58 meter. I och med att den 60 kilo tunga hönan och kopplingar stjäl längd ligger krokhöjden på lite drygt 56 meter.

Vägens hjältar tvekar aldrig att hjälpa medmänniskor i nöd. Ishala Stockholmsgator är inget för kryckstöttade åldrande ben på väg hem från matbutiken, så då kommer Andreas till undsättning.

Big Bag-säckarna placeras på trottoaren för vidare hantering av någon av Edins Kranars mer konventionella kranbilar. En av snickarna hjälper till att koppla loss säckarna.

Kranen manövreras med två joysticks på dosan. Här kan Andreas även läsa av huruvida lastbilen står i våg på stödbenen eller ej. Om inte blir det ”icke godkänt” av säkerhetssystemet.

Klaas-kranen packas med jibben monterad och transporteras liggande fram över hytten. I hopfällt läge är paketet nära tolv meter långt med cirka två meter utstickande framför hytten.

Även om det finns kameror på kranen skulle Andreas jobba i blindo utan Jimmies ögon på plats.

När kranen väl är rest går resten av arbetet snabbt. Jimmie försvinner upp till den renoveringsaktuella lägenheten för att agera radioman och kopplare.

Även om det finns kameror på kranen skulle Andreas jobba i blindo utan Jimmies ögon på plats. Andreas måste också lita på att personen som guidar honom och som kopplar säckarna har förståelse för uppgiften. Då är det skönt att ha en kollega som själv kört kranbil i många år till hjälp.

Att få ner de tre säckarna med avfall tar inte mycket mer än en kvart. Eftersom Klaasen saknar lastkapacitet förutom för egen lyftutrustning ställer Andreas säckarna på trottoaren för vidare hantering av någon av Edins mer traditionella kranbilar.

Andreas har kört kranbil i 14 år. Fram tills att han började köra Klaasen för fyra månader sedan har det uteslutande handlat om konventionella kranbilar, den största med en kran på 99 tonmeter.

Även den var byggd för cityarbeten men hade en BK2-vikt på 27,6 ton och en räckvidd som stannade kring 38 meter. 20 meter till gör skillnad.

– En 100-tonnare hade inte haft räckvidden att klara detta jobb. Tidigare hade man behövt beställa en traditionell mobilkran och då blir processen betydligt krångligare. Man hade behövt montera jibb på plats och det hade krävts dispens för vikten och eventuellt vägtransportledare.

Klaasen är ett udda inslag på den svenska kranmarknaden men, enligt Andreas, svårslagen på flera punkter. Och han tror inte att den är så udda så länge till.

– Fördelarna är att den är snabb att etablera, lyfter högt och långt och att det går snabbt att lyfta upp och ner med vinschen. Ryktet på stan är också att fler firmor visat intresse för den här typen av kran, säger han.

När ekipaget väl packats ihop rullar Andreas iväg till nästa uppdrag. Det kan vara telekommateriel som ska lyfts upp på hustak, fönster som ska monteras på hög höjd eller en bygghiss som ska sättas upp.

Uppdrag som i många fall är som klippta och skurna för Andreas och hans ”höglyftare” för city. □